

DÉLVIDEK

(BÁNSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

— Hirdetési és kiadványi: —
Budapest, IV. Rákóczi-sz. 20.
Telefonszám: 200.

Feladvány: **KONYA LAJOS**

Hirdetési: **BERKES MÁRK**

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
hátré 58 K, negyedévre 18 K.

Uj véres harcok a fehérek és feketék közt.

Chicago, aug. 22. A viaszalkodásokban a városban két négert megint megölték. Több mint 50 fehér és fekete megsebesült. A verekedések egész éjjeleken át tartanak.

Zavargások

Luxemburgban.

Luxemburg. Mintegy 20 000 munkás tüntetett a képviselőház előtt, béremelést követelvé. A kormány és a képviselők rövid ideig a palota foglyai voltak, mert az épületből nem távozhattak el. Francia és luxemburgi katonák a polgármester parancsára kiürítették a képviselőház előtti teret és a rendet helyreállították.

Nagy robbanás Kielben

Berlinből jelentik: Kielben a legutóbbi éjszaka folyamán a tengerész-kaszárnya szomszédságában levő municiósraktár a levegőbe repült. A romok alól eddig 4 halottat és számos sebesültet hoztak a felszínre.

Királyság vagy

köztársaság?

Bécs, augusztus 20. Budapesti jelentés alapján írja a Le Journal, hogy Budapesten és a vidéken zsidóellenes tüntetések voltak. Magyar repülők jelentek meg a főváros fölött és „Eljén József király!” tartalmú röpecsdulákat dobáltak le. Ennek dacára a főherceg kormányzó állandóan hangsúlyozta, hogy magát csak a nép és nemzetgyűlés akaratainak veti alá.

Angol csapatok Pakson.

Paksról jelentik, hogy úgy a községben, mint környékén teljes a rend. Angol tisztek érkeztek a községbe. Az ottani kommunista-vezetők közül hátréket letartóztattak.

Károlyi Mihály nyilatkozott.

Külföldről érkezett híradások szerint a destruktív elemek még mindig nehezen nyugosznak bele a csata elvesztésébe. Most a külföldön agítálnak, hogy a kialakulás néhez munkájával szemben elégséges érületet költsenek. Károlyi Mihály ismét nyilatkozott, — még pedig a nála már megszokott mederben. Volt pártbívei, kik idejekorán belátták tévedésüket, hogy egy ily himpellért támogatnak s elfordultak tőle, most mindent elkövetnek, hogy a rend helyreállításért kifejtett munkájukat megnehezítse. — Persze nincs sikere. Őt már jobban ismerik külföldön — semhogy a szavainak hitelt adnának. Az új kormány el-

lenségei sem riadnak vissza attól, hogy a legszemérszedettebb kohelmányokat ne terjesszék. Így a bécsi lapokban elhelyezték azt a mesét, hogy Károly volt király — Károlyival egyetértve, külön kurirt küldött volna József királyi herceghez, s általa közzététét fejezte volna ki a dinasztia érdekeinek védelméért s egyuttal teljhatalmu helyettesévé nevezte volna ki, míg ő visszatér az országba, melynek ma is alkotmányosan megkoronázott királya. Természetesen ezt hivatalos helyről is megeafolják és kijelentik, hogy József főherceg a volt magyar királlyal semmitéle érintkezésben nincsen.

Román előnyomulás a Dunántul, cseh előnyomulás a Duna fölött.

Budapest, aug. 21. A román csapatok folytatják előnyomulásukat. Egy román lovas század Székesfehérvárról Veszprémbe ment át. Székesfehérvárra pedig egy román dandár megérkezését várják. A jugoszlávok előnyomulásukat nem folytatták. Cseh esendőrség és lovasság Drégelypalánkot szállott meg és a magyar esendőrséggel karöltve tartja fenn a rendet. Cseh esendőrök szállották meg Szobot is, továbbá a

románok kivonulása után Salgótarjánát. A csehek a Dunát Ligetfalu és Oroszvár irányában átlépték és Ligetfalun a katonaságot és csendőrséget elfogták és internálták. Az országban kóborló vörös csapatokról az a jelentés érkezik, hogy Veszprém és Deveser környékén egyes kisebb elszakadt osztagok az erdőben bujkálnak, összefogásukra azonban az intézkedések megtételek.

A román áldozat.

Basel, aug. 21. A Le Temp munkatársának Antonescu, Románia párisi minisztere a következő nyilatkozatot tette Magyarországnak a románok általi megszállása ügyében:

A román beavatkozás tette lehetővé azt az örvendetes tényt, hogy az ántánt küldöttjei Budapestre bevonulhattak (?) és a román beavatkozás nyomta el a bolsevik propagandának Euró-

pa közepén lebegő tűzhelyét, amelyet az ellenségek bármikor kiaknáshattak és amely az összes művelt népeket veszéllyel fenyegette. Most a szövetséges hatalmakon van a sor a román sikert kihasználni, s lehetőséget találni arra, hogy Budapesten egy méltó kormány létesüljön, amellyel a szövetségesek tárgyalhassanak és végleg békét kössenek.

Nagyrománia népessége.

Az Izbanda című román lap szerint Nagyromániában 13 millió román, 1,700,000 magyar, 1,500,000 zsidó, 800,000 német (a torentáliakat is beleszámítva), 700,000 orosz és ukrán és 100,000 bulgár él. Más nemzetiségű volna 350,000.

Olaszország jövő politikája.

Londen, aug. 21. Sepelli kapitány és Rood Henrik a newyerki tudakozódó iroda igazgatója nyilatkoztak, amely valószínűleg az olasz kormány hangulatát is megvilágítja. Ha Itáliát a szövetségesek a gazdasági és pénzügyi téren elhagyják, kénytelen lesz Németországhoz huzódni.

Amerika segíteni akar Európa nyomorán.

Párisból jelentik: Az amerikai szenátus és a képviselőház pénzügyi tanácsaiban azokat a módokat tárgyalják, amelyekkel Európának — beleértve a legyőzött államokat is — pénzügyi nehézségeit segíteni lehetne. Szó van arról, hogy egy millió dollárt a megsempant tengerentuli kereskedelmi forgalom felhívására fektetnek. Amerika nyersanyagot küldene, ha Európa kész árukat szállítana érte, hogy az aránytalanul Amerika javára billent kereskedelmi mérleg a régi egyensúlyt visszanyerhesse. A június 30-án lezárt kereskedelmi statisztika szerint az amerikai kivitel egy év alatt 43,6 milliárd frankot ért el, míg az európai bevétel (18,5 milliárd) ennek felét sem közelítette meg. Lord Robert Hitesingben tartott idevonatkozó beszédében kijelentette, hogy Európa gazdasági helyzete nagyon súlyos és Amerikának minden áldozat árán készen kell lennie a segítségére.

József főherceg a politikai helyzetről.

A szegedi „Uj Nemzedék“ egyik munkatársának alkalma volt zsemrégiben József főherceggel beszélgetést folytatni. A főherceg szívesen állt az újságíró rendelkezésére, de előre is kijelentette, hogy interjút nem ad, s amit elmond, az magánbeszélgetés jelleggel bír. A beszélgetés folyamán többek között az alábbiakat mondta az új kormányzó:

„Ha akarnék sem mendhatnék mást és többet, mint amit már oly sokszor elmondottam nyilvánosan és mindenki hallatára, hogy vállalkozásom csak arra vonatkozik, hogy segítsen kimenteni az országot abból a kátyúból, amelybe a szerzetlenség, a szenvedély, az osztálygyűlölet belesodorta. Nagyon jól tudják, hogy én, — midőn a népköztársaságot kikiáltották, elsőnek siettem leteenni az esküt a népköztársaságra. Nem csak én, hanem fiam is. — Egész családom magyarnak érzi s magyarnak vallja magát, itt nyugszik atyám és testvérem, ebben a földben pihennek szeretteim s ha Jókai Ankerschmid lovagját oly magyarrá tudta tenni egyetlen egy sírhant, engem ne tett volna magyarrá atyám s nagyatyám emléke, s az a sek édes emlék, ami chez a földköz kétöz? Boldog volnék, ha ebben a nehéz érában bármily kis mértékben is hazám segítségére lehetek s remélem, ez sikerülneifog.“

Többrel nem akart nyilatkezni a főherceg, de még is távozóban arra a kérdésre, hogyan látja a helyzetet s a magyarság jövőjét, azt felelte:

— Még nagyon sok sötétség borul reánk. Még mindig befelé tartunk a bajokban. De a kibontakozás megindul s én hiszem és remélem, hogy Magyarország oly viszonyok közöz kerülend, amelyek mellett sokkal jobban fog fejlődni, mint eddig. — Elárulhatom, hogy azok a népek, azok a szomszédok, melyek eddig gyűlölettel voltak eltelve, most belátják, hogy a magyarek szövetsége az ő boldogulásuk legbiztosabb alapja lehet. A többit a közeljövöz fogja eldönteni.

A főherceg boldog örömmel fogadta a gratulációt: leánya eljegyzéséhez, akit a csehaugati herceg vesz feleségül.“

— Embervadászat az utcán. Izgalmas jelenetben volt: tegnap részük a máskülöben esendes Katona-utca lakóinak. A esendőt egy revolverlövöz zavarta fel, amelyet régtén utánna egy második sőt egy harmadik lövöz követett. A lövések elől vad iramban menekült egy egyenruhás alak, akit egy másik egyenruhás kergetett és hiába szökölt fel a magállásra. A három lövöz közül egy sem találta el a menekülő alakot, de szinte esedálatos, hogy a járőkelőben nem tettek hárt a golyók. A szökevény pedig egyenesen beharant a volt honvéd kaszárva kapujába. Ott azután lefűlélték. Állítólag isemmi szökési szándéka nem volt, amit azzal bizonyít, hogy a kaszárnyába menekült a lövések elől.

A bánáti küldöttségek.

Délszláv forrásból a következőket közlik: A délszláv államnak a bánáti részen a békekonferencia által történt határkijelölése némely pontban tiltakozást váltott ki a Bánát szerb lakosságából.

Három küldöttség érkezett Párisba, elpanaszolni a békekonferencia előtt a népesség ügyét. Az elsőnek a tagjai voltak Barcoski Nemád, Rajos Timót és Stankevic Szvetozár. Ez a küldöttség Szörög, Dasz és Szentiván északbánáti szerb községek nevében kéri, hogy a legfőbb tanács vegye ujra tárgyalás alá azt a határozatot, melynek értelmében ezt a három községet Magyarországnak engedték oda. Egyezzzék bele a legfőbb tanács a 3 községnek a jugoszláv államhoz való csatolásába. Másrészről ama nagy szerb gyűlés után, melyet Temesvárott tartottak július 8-án, Jasiesot és Pilles Mladent küldték Párisba, hogy hozzák a békekonferencia tudomá-

sára az ezen a gyűlésen egyhanguan hozott határozatot. Temesvárnak és környékének német lakossága elfogadta ezt a határozatot és megbísta a fenti kiküldötteket, hogy az ő nevükben is kériék eme vidéknek a déli Bánáthoz való csatolását, amelyhez gazdasági és nemzetiségi érdekek fűzik. Arra az esetre, ha a konferenciának némi kételye volna eme népességek valódi törekvései felöl, a kiküldötteknek az a megbízásuk volt, hogy tegyenek javaslatot a szövetségesek ellenőrzése alatt végzendő népszavazás megajtsására.

A Bánátsól keletre fekvő Duna-völgy szerb lakói hasonlóképpen tiltakoznak az ellen, hogy Romániához csatolják őket, mert szerintük annak a vidéknek román lakossága 2000 lélek, a szerb pedig 10 ezer. Erdékeiket a békekonferencia előtt Danies Vladimir és Vuletic Jován tolmásolták.

Vázsonyi és a „Délvidék“.

„Kétségtelen, hogy a bolsevisták legtöbb vezetője a zsidó fajból származott. És a zsidóság egyes rétegei ezen a téren súlyos bűnöket követtek el, de az is bizonyos, hogy a pokol ezen prófétái, akik ösmaguk maranyai jéltében usztak, magától a zsidó vallástól régen eltávolodtak, Istent megtagadták, tehát nem valóságban, csak szárazszóban voltak zsidók.“

„En nem hunyok szemet azoknak hibái és bűnei elől, akiknek sorából származom. Irtózatos bűn terheli azokat a zsidókat, akik Magyarországba Moszkvából behozták a bolsevizmust és rövid idő alatt a világ minden korrupcióját felülmúló harassalást és orkölcselést teremtettek ebben a szerzetesülön országban. A bűn annál nagyobb, mert ez az ország teljes jogot adott a zsidó vallásu polgárainak, elűtük szabad volt az érvényesülés minden útja nemcsak gazdasági és kulturális téren, de a közéletben is. A mi hazánk nem Oroszország, Szibéria, kazematák a szegyen. a megállítatás, a pogrom itt nem érte a zsidókat, belőlük nem fakadhattak keserűség, mint Oroszországban, hanem csak hála a tévéri szerzetért, amelyben részesük volt.“

Ölvessünk meg fognak lépődai, hogyha megsugjuk, hogy ezek a hamisítatlan „Délvidék“ passzujok nem kisebb embertől származnak, mint magától Vázsonyi Vilmostól, aki a Budapesti Közlöny kaszójain kéri a magyar társadalmat, hogy a bűnösök miatt ne vessen követ a zsidóság ártatlan tagjaira. Nekünk nagy elégtétel Vázsonyi főnti megállapítás, mert a „Délvidék“-en kívül alig volt lap Magyarországon, amely már hónapokkal sőt évekkel ezelől oly gyakran és oly következetesen hirdette volna sziate szó szerint a főnti igazságokat.

Mi már évekkel ezelől láttuk, hogy az az erkölcsi nihil, hogy azaz igazság rovására menő tul-

tengő őn és fajszereket amely a zsidóság közéleti szereplőt kevés kivétellel jellemezte, egy berzalmas kirobbanásban fog végződni, amely a zsidókra néve lesz a legvégzetesebb. Ha akkor a zsidóság részéről több megértéssel találkoznak az ezeknek az igazságoknak a hangoztatása nem találkozik a zsidóság részéről oly nagy ellen-szavval és a sajtóval, mely csaknem kizárólag az ő kezükben volt, nem terekedtek volna ezeket a napnál világosabb tényeket elus-solni s azokat a lapokat, amelyek ezeket az igazságokat hangoztat-ták, minden erejükkel lejártni, lehetetlené tenni, reakcióval és klerikalizmussal megvédelni, ma nem kellene az ártatlan zsidóságot félteni a kőlkömben birható-relem magyar nép bosszujától. Mi nyugodtan megvárjuk, hogy a zsidóságunk tényleg ártatlan része megkezza-e reá néve legna-gyobb áldozatot, hogy kőrlöhetet-lenül szakit fajtájának ama tekin-télyes részével, amely a felekezeti ürügye alatt terjesztette néprentő, fölforgató eszméit, s követelni fogja-e mindazoknak a legzűgarebb megbűntetését, kik ez irányzatot képviselték, pártfogolták, támogatták és helyeselték, s meg tud-e ezekkel tagadni minden közösséget. Mi szívtelen szólva tartunk tőle, hogy a zsidóság nem fogja megtenni ezt a lépést, hogy régi átkát nem tudja levelelni, Ismét előbbre fogja helyezni az igazság-szereteténél fájának szerzetét és mindenféle áleimék (felekezeti gyű-lölség, reakció stb) alatt meg fogja kezdeni a szerzetosa mosdatást, a fajtájabelieknek mentogetését. De akkor magukra vessenek ha egy oly berzalmas leszámolásnak leszünk szemtanúi, amilyentől mi irtószunk legtöbb.

— Cornegie, az acélkirály hagyatéka. Megirtuk, hogy Amerika, sőt a világ egyik leggazdagabb embere Andrew Carnegie 82 éves korában meghalt. Az elhnyt milliárdos hagyatéka csakély 1500 millió frank, ami ha a frank mai árfolyamát vesszük irányadónak, 7500 millió koronának felel meg.

A paliesi-tó áldozata.

(Saj. tud.) — aug. 22

A paliesi-tó áldozatainak a máma ismét szaporodott egyvel. Ma reggel a férfi uszodának egyik kabinjában az uszoda személyzete egy teljes fia eltözetet talált. A ruhában S. K. monogramm volt. Miután nyilvánvaló volt, hogy a ruha tulaj'onosa fűrdés közben a tóba fulladt, a személyzet jelentést tett az esetről a rendőrségnek. Pár órával később rendőrségnek Lázár szabadtéri földbirtokos, miután 14 éves Károly nevű fia tegnap dél óta nem jelentkezett, reszatsajtva mindentűt kerestette és a rendőrségnek is bejelentette a fia eltűnését.

A rendőrség kapcsolatot látva a két eset között, említést tett a paliesi uszodában talált ruhákról. Sztipos leánya erre kiment Paliesra, ahol a ruhákban éesse ruháira ismert. Egészen bizonyosnak látszik, hogy a szerzeteslen fia a vízbe fulladt.

Holttestét reggel óta keresik, de eddig még nem sikerült megtalálni.

Beitörők jártak a Haasék üzletében

(Saját tud.) — augusztus 22

Tisztesseges rablót el sem képzelhetünk manapég léfegyver nélkül. Ha már arról van szó, hogy „ideális“ huramfia kőpét alkossuk meg magunknak, minden esetre nem államuk meg a bugylibieskás kapebetyárnál avagy a fűtykésnél felfegyverkez tt utonállásnál, továbbmegyünk, revolver, maulischer, legrosszabb esetben a vadászpuska a fékellék abhoz, hogy eszemény-kőpűket a XX. századbeli apas nivőjára emeljék.

Ilyen elemek manapég nagy számmal rontják Szabadka levő-gőjt, ha véletlenül glédaba állit-hatának őket, esines kis regiment kerülne ki belőlük. S tudja Isten, mindegyik diszpédányunk van tisztességes léfegyvere, löszzerben sines hiány; nem esoda hiszen tellett a szétdukt katonai raktárak. Csak hogy sines az a sek, ami egy szép napen el ne fogyjon; bizony nyele kőnapes használat alatt sok léfegyver tönkrement, rengeteg „maulischer“ fogyott el, — péteini kell a hiányt, különben sztrájkba léphetnek a fosztogatók s mivel nem áll rendelkezésükre jelenleg egy félig szétdukt katonai löszerraktár, neki esnek hát a löszeres üzletnek.

Tegnap éjjel szv. Haas Ferencné üzletébe ismeretlen tettesek, akik ott alapos tisztogatást vittek véghez. Oly ügyesen végeztek a munkájukat, hogy a kaszbeliek csak reggel vették észre a batérést. — Ugyezélván az összes léfegyvereket és löszerkészletet ellopták; csak néhány értéktelen flintát s pár zacskó sörötöt hagytak vissza az üzletben. Haasék ma jelentést tettek az esetről a rendőrségnek; a nyomozás megindult. A kár meghaladja a 2000 koronát.

— Uj államtitkárok. Pékár Gyula és Isre Sándor a mostani magyar érában vallás- és közoktatásügyi államtitkárok lettek.

Ervényben maradnak a régi adótörvények.

(Saját tud.) Szabadka, aug. 22

A szegény polgárnak tudvalevőleg legérzékenyebb pontja az adózás; — sokszor nagy kinnal, de mégis befizette az adót csakhogy elkerülje a szegységteljes exekuciót. Lassankint beletörődnek a megváltozhatatlanba s el sem tudják képzelni, hogy a kormányhatóság megváltoztathatja az adórendszert is.

Más téren talán még elviseli a reformokat az egyszerű ember, mert nem jár nagy „feszítéssel”, ellenben az adóreformtól őszintén szerűleg irtózik, e tekintetben szívesen maradna maradi.

Azt tartja, hogy ha változtatják az adóztatás „modját”, azt biztosan azért eszelezzik, hogy felméljék a tételeket.

Az utóbbi időben a közönség széles rétegében az a hír terjedt el, hogy új adórendszert léptetnek életbe; több sem kellett, összevagdák a fejüket az adóviselő polgárok s keteken át tárgyalták a hírt egymás között, melyet nem valami nagy örömmel fogadtak, — olyannyira, hogy hátszerezsüket el sem titkolhatták. Persze megjedték a túl magas adótelektől.

Pedig hát felesleges volt az ijádelem, mert a régi adórendszert továbbra is érvényben hagyják. Legújabb értesülésünk szerint az újvidéki pénzügyi delegáció 2705—319. sz. a. kelt rendeletében utasítja az összes vezető állásban lévő pénzügyi tisztviselőket, hogy úgy irásbelileg, (hirdetmények, felhívások stb.) valamint szóbelileg is ügyelmezzenek a lakosságot, hogy az egész megszállt területen most is és mindenkor érvényben vannak az eddig fennálló törvények és rendeletek, amelyek a nép előtt is eléggé ismeretesek.

Annál is inkább fontos a rendelet közzététele, mivel sokan abban a tévhitben vannak, hogy megszüntek a magyar állami igazgatóság által kiadott adótörvények és rendeletek, ezerszer tehát megszünt az állami adókról szóló törvények érvénye, tehát ezáltal nem kell fizetni adót... Ezenfelül felhívja az illetékes adóügyi hatóság az adóviselő polgárokat, hogy ne adjanak hitelt helmi alaptalan híreszteléseknek, amelynyiben a magyar adórendszer a megszállt területen továbbra is érvényben marad, ennek alapján mindenki köteles a rá rótt adót befizetni, ellenkező esetben az illetéket a törvény szigora szerint büntetik meg.

Tiszti járőrök a pusztákon. A szabadkai pusztákon folytonos a rablás és lépás; ha aztán a telvajakra részélnak, vagy ha a rablóknak nem adnak elő egyszerre mindent, akkor mindjárt fegyvert használnak és így bizony az érvédelemnek már több áldozata lett. Hogy ezt a sok garázdalkodást megakadályozzák, a katonaság 10 tiszttel vesztésével egy külön csapatot szervezett, amelynek az lesz a teendője, hogy kerdőszakodásával mindenütt kikutasas a lehetőség szerint a garázdalkodókat. A csapat parancsnoka Elő őrnagy, aki a többi tisztekkel állandó felügyeletet tart.

128 vagon fát szállított Szabadkára a esabunovi cég. —

(Saját tud.) — aug. 22

Könyematosoktól függetlenül terjedt el a napokban az a hír, hogy Prpity Milos esabunovi fakereskedő mindössze 47 vagon tűzfát szállított Szabadkának; egyelőre elégedjék meg a város ennyivel is s a kilátásba helyezett 200 vagonos szállítmányról csak álmodni lehet... S a hiszékeny közönség aránylag hamarosan bedőlt a rossz hírek. (Annyi aggedalemteljes ábrázatot még a korzón sem látam soha, mint tegnapelőtt; legálább is a 47 vagonnak tulajdonítottam a feltűnő változást és nem másnak...) — Szóval működtek a kis és nagy debosok, akik fennen hirdették a famiériát, a fakereskedők pedig örültek, hogy tűzifa-raktáraik hamarosan kitűrnék, a bevétel természetesen fennemállis... és végül az illetékes faátvevő s elosztó fóruma vezetőse erősen méltatlankodott a hamis hír felett. Mert nem felel meg a valósnak az a hír, — hogy Prpityék csak 47 vagonnal szállítottak, sőt ellenkezőleg eddigelő 140 vagon farakományt indítottak utnak Szabadka felé, ebből három szerelvény, azaz 128 vagon érkezett meg. Remélhető, hogy már ebből is bőségesen elláthatja a a közlelemzési hivatal a közönséget. Az ár a viszonyokhoz képest eléggé kedvező, (már kiát 25 korona), — ez tehát azt jelenti, hogy a fauzsorások napja valószínűleg hosszabb időre tört nyugovóra, mintsem gondolták.

NAPI HIREK.

A magyar kormány intézkedése a tisztviselők illetményeinek ügyében. A magyar kormány egyik intézkedése szerint a köztisztviselőknek olyan illetményeket kell fizetni, mint amilyen összegű illetményeket és melléktárazásokat 1919. évi március 21. ike előtt tényleg kaptak. Továbbá augusztus hó 1-től kezdve csak azok a köztisztviselők kaphatnak illetményeket, akik tényleg a magyar állam szolgálatában állnak, illetve a magyar közigazgatás keretében vannak alkalmazva. A rendelet a hadi fogságban lévő közszolgálati alkalmazottakra, valamint a nyugalmes helyezett, de annak ellonére még tényleges alkalmazásában álló köztisztviselőkre is vonatkozik, 1919. évi augusztus hó 1-től kezdve ismét fizetendő a szolgálati díjak, nyugdíjajutlékek, adók és nyugta bélyegilletékek. E elmeben azonban a tanácskormány alatt befizetésre került illetmények után levonások pótlólag nem esz-közölhetők.

Szamuelli végzete. Szamuelli halálának hiteles története a következő: A vérengző népbiztos négy társával menekült Sauerbrunnban a eszedörök igazolására szélítették föl a társaságot Szamuelli ekkor hátsó zsebébe nyúl. Az egyik eszedör erre Szamuellit agyonlőtte. A golyó hemleka közepébe furdott. Szamuelli fejét a bécsi antropológiai intézetbe vitték, megvizsgálják nem volt-e valami agybéli elváltozása.

A Bréma legénysége megmenekült. Az elveszettnek hitt Bréma német tengeralattjáró kereskedelmi hajó legénysége a napokban Németországba érkezett.

Eljegyzés. Vidákovics Tamás hentes és Terek Bőszike jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

Szamuelli titkárát Szegeden elfogták. Leiritz Arpád volt századost, Szamuelli titkárát Szegeden elfogták. Leiritz, aki már polgári ruhát öltött, az utcaákaratlanul tisztelgett egy magasrangú tisztnek. A tiszt fölismerte és letartóztatia. A Csillagbörtönbe került.

Az ügyvédek igazoltatása. Budapesten az összes ügyvédeknek igazolni kell, hogy a kommunizmus idején mivel foglalkoztak. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a pesti ügyvédek, — akiknek legnagyobb része zsidó — nagy mértékben részt vettek az ország tönkretelésében.

Aki nem engedi magát megoperálni. Nem mindennapi eset történt tegnap a városi kórházban. A mentők bevitték Lukatos József 23 éves léalkuszt, — akit verekezés közben jól lepoókán szúrták, úgy, hogy sürgős beavatkozás vált szükségessé. — Lukatos azonban mihelyt megnevezte, hogy sebe operációt igényel, egyszerűen kijelentette, hogy magát semmiüzemre sem veti alá az operációnak, erre a mentők képtelenek voltak újra elvinni és hazaszállították a lakására.

Megindul a dunai forgalom. A Dunáa tegnapelőtt angol monitorok hajóztak fel és a budapesti Duna palota előtt vetettek horgonyt. Ugyanazok angol zászlók alatt tértek vissza a „Wita” és „Czompos” őrmassádok is, amelyek a június 24-iki ellenforradalom után délre hajóztak. E hajók a dunai hajózás rendjét biztosítják. A hajózás felvételére már megindultak a tanácskozások. Az entente tábornokainak vagy tanácsa behatódan érkezett a kérdésben Troubridge admirálisal, valamint Balleg márkival is fontos megbeszélések folytak a nemzetközi dunai bizottság szervezéséről és a dunai forgalom felvételéről.

Megalakult a Magyar Irók Szövetsége. Megalakult a magyar irók és újságírók szövetségének, közel kétszáz irónak és újságírónak részvételével — a Magyar Irók Szövetsége. — Az alakuló gyűlésen Szabó Dezső író lendületes beszédben fejtekte ki a szervezkedés szükségességét és céljait. Az alakuló gyűlés díszelnékhé választotta — Ambrus Zoltánt, Ábrányi Emilt, Gardonyi Gézát, Herceg Ferencet, Heitsy Pált, Kozma Andert, Prohászka Ottokárt, Rákosi Jenőt és Szabolicska Mihályt, ügyvezető elnökké: Szabó Dezsőt, ügyvezető alelnökké Kosztolányi Dezsőt, Mérie Zsigmondot, Schöplán Aladárt, ügyvezető titkárrá Lovdai Istvánt, házigygyá Kállay Miklóst, pénztárossá Neubauer Gyulát.

Hogyan lehetne segíteni az aprópénzhiányt? Mivel kevés a kerentánál kisebb aprópénz a forgalomban, azért is olyan drága minden itt Szabad-

kán. Csak koronában számolnak az emberek, hogy ne kelljen visszaszáadni a koronából. Némely helyen és némely eikkért azonban mégis sok egy korona is és eszt széken a helyeken, ahol sokszor kell az egykoronásból visszaszáadni, már igazán ideje volna bevezetni külön városi aprópénzt, papír 10, 20 és 50 fillérest. Csak elnézzük mindennap, micsoda veszekedés van a villamoson amiatt, hogy 30 filléres szakassjegy váltására nincs az embereknek aprópénzük, visszent a kalauzoknak még kevésbé van 40 fillérjük a visszaadásra. A bajon pedig igen egyszerűen lehetne segíteni: a villamoson a 30 filléres jegy váltása után — ha nincs aprópénz — adna vissza a koronából a kalauz még két darab új szakassjegyet és egy 10 filléres, kábé erre a célra készített villamosuti papírpénzt. Ilyen pénzhez mákor csak 20 fillért kellene ráfizetni egy szakassjegyért, Akinék pedig az ilyen visszaadás nem tetszik, sz vigyen magával csakugyan aprópénzt a villamosra, bárhonnaszerzi is meg!

Hogyan drágult meg az élet? A közlelemzési minisztériumban összeállítottak egy listát, amely szerint az élet a háboru alatt a különböző államokban a következőképpen drágult meg: Olaszországban 481 százalékkal, Franciaországban 358, Svájcban 257 Angliában 240, Amerikában 220 százalékkal. Arról micsenek hiteles adatok, hogy a szabadkai hivatalnokoknál, a mely havi fizetésből él, hogyan élhet meg az itteni megdrágult világban.

Dr. Bihari Lujza fogorvos kezserkezett és rendelését ismét folytatja Popovics-féle háiban, Főter (Vukovics Gerő útszete fölött.)

Dr. Veszeli Jenő orvosi rendelője nem betegék részére. Lakása: VI. kör, Mária Terézia-tér 12., Vojnich Piroka-főle ház. Rendel: d. e. 7—9 ig; d. u. 2-től fél 4 ig és 5—7 ig.

Dr. Csajkás Balázs orvos v. klinikai asszisztens, bőrgyógyász, urológus, nőgyógyász. Rendel: VI., Teréz-tér 11. d. e. 8—9, d. u. 2—4 ig. Vértvizsgálat (Wassermann). Telefon 66.

MOZI.

A Liffa-Hou műsorából:

Kínos Jock szombaton és vasárnap lesz bemutatva a Liffa-mosiban. A szonziósa film iránt érési az érdeklődés. Kezdeté 4 és 6, ünneppap 4, 6 és 8 óraker.

Románia bevonja a hadihitelt.

Budapest, aug. 22. A román nemzeti bank eddig 117 és fél millió bankót vent be azok közül, melyeket a német megszállás alatt a német kormány Románia területére kibocsájtott. A forgalomban még 2 milliárd és 895.000 lei értékű ilyen bankó marad.

Nyomatott a Szent Antal Nyomdában Szabadkán. —

Hirdetmény.

A Kera-Barai Lecsapó Társulat Tiszassentmiklós-on megvételre keres egy stabil vagy mobil szivárgás esetleg nyersolaj motort 40-80 ló-erőig. Távirati értesítést kér, Hirschl Hermann társulati elnök.

Pályázati hirdetés.

A magyar államvasutak szabadkai üzletvezetőségnek élelmezési hivatala a következő élelmiszerek szállítására nyilvános pályázatot hirdet és pedig havonta 18 koszirakomány liszt, 10 vagon korpa, továbbá 100 vagon burgonya, 2 vagon vöröshagyma és 1 vagon száraz babra. Az ajánlatok a megfelelő min-tákkal a szabadkai üzletvezetőség élelmezési hivatalába (üzletvezetőségi paleta földszint 8 sz.) és pedig a listre vonatkozólag augusztus hó 25-ig, a burgonyára és egyéb árura f. évi szeptember hó 1-éig nyújtandók be.

A szabadkai üzletvezetőségi élelmezési hivatala.

Pályázati hirdetés.

Zsabyán két r. kath. tanítói állás betöltendő szeptemberben. Fizetés törvényszerű. Magyar és német tannyelv. Egyik állást kántorsággal egybekötve, amiért jár kényelmes lakás, nagy kert, egyezer korona és stóla. Érdeklődők irjanak dr. Aezel Gyula lelkésznek.

Gőzfűrészes eladás.

Alulírott cég beltárgjai közmegegyezésünkkel közhírré tesszük, Ujverbáson a vásártéren, közvetlen a Ferenc esatorna mellett, — a Ferenc esatorna részvénytársalattól bérbe vett telken, — általunk felépítve levő saját tulajdonunkat képező gőzfűrészt, a hozzá tartozó felszereléseket, épületeket követeléseinket, tartozásainkat stb. 1919 szeptember 9 és esetleg folytatólag 10 én d. e. 10 órakor nyilvános árverésen eladjuk. Kikiáltási ár K. 330 060 melyen alul nem fog eladatni. Bánatpánz K. 33 000. készpénzben lefizetendő. Utóajánlatok egyáltalán nem fogadhatók el.

Minden ezen ügyre vonatkozó feltételek gőzfűrészes telepünk levő irodánkban mátel kezdve, az árverés előtti napig, vagyis szeptember 8 án d. e. 9—11 óráig és d. u. 3—5 óráig megtudható.

A cég beltárgjai: **Schneider Pál és utóda Wohl S.H.** Ujverbász Bacs-megy.

Vesztünk:

Ropót és más olajmagvakat, valamint mindenemű olajpogácsákat minden mennyiségben.

Eladunk:

„Luxin“ égőolajat, szappanfőzésre alkalmas növényzsírt és olajakat (hordótételekben, vagy teljes koszirakománnyal) és takarmányoskakat

Nagybecskereki Tengerifeldolgozó és Olajgyár Rt. **Nagybecskerek.** Telefon 208 sz, sürgönyeim Boxakáh

Előnyös NAGYBANI ÁRAKON KAPHATÓ a szabadkai Klotildgyár gyártmánya

Rézgálicz-vassgálicz Kénsav Magcsávázó-szer, továbbá

Sósav Kékitő I-a fél kg-os üvegben **Marószóda** lukovcezi **Kátrányos papír Kocsikenőcs** szavatolt kátránymentes **Gépolaj** VI. számú

Repceolaj világos, szagtalan **Karbid** 60 kg-os hordókban **Darabos keményítő** I-a 70 kg-os ládáiban

Burgonyakeményítő -liszt I-a 75 kg-os zsákokban

Eczetsav eredeti élelmiszeri **Kénlap** I-a elasz kénből.

Szegedi paprika dílm-zárólt **Gyeriqa**

TRAFIKANT-nál Fűzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

Elsőrendű szobafestő tégla (Striel) jutányos áron kapható. **NEVÉNYI és TÁRSA** festőfőiskolájában.

Guvarozást helyben és vidékre elvállal: **GERE és TÁRSA** Miklós-u 42. Telefon 305.

Tiszta gyapjuszövetek, bélések, selymek lisztetek, és mindenemű **mosóárak eladása** nagyban és kicsinyben, legelősebb árak mellett

Strassernál IV. kór, Damjanich-u. 62. szám, a tanítónőképezde átellenében. —

Malusev iroda hirdetései.

Ház eladó a főtér közelében nagy telekkel sok épülettel és pin-cékkal, villanyvilágítás minden helyiségben. Megfelel 2-3 családnak 3-3 szobás lakással 240000 kor. 448.

Ablakok borevifából készült vasalással rézkilinesekkel 180 magas 90 cm. szélesek eladók. 445.

Márvány asztalok, székek, edények, poharak és egyéb ingóságok eladók. 448.

Szöllő 7 és fél kapa eladó a város alatt. 441.

Ház eladó nagy telekkel és 2 lakással a Zentai uton. 415

Ház eladó és azonnal átvehető 30000 kor. Wesselényi-uton. 434

Háztelek a Gubogyárnál 110000 korona. 424.

Gyakorlatot telvesz kezdő fizetéssel Malusev irodája.

Pénzkölcsönt közvetíték házra, földre és szőlőre. — Fehérhátú páz és II. kiadásu 20 koronás beszerelési közvetitem.

Butorozott szobák kiszolgálással esetleg konyha használatával is azonnalra kiadók. 0.

Lakást keres azonnalra gyermektelen házaspár. M.

Borbély üzlet berendezés eladó. 423.

Ház a Zentai-uton eladó 500 □ öl telekkel és sok épülettel. 435.

Szőnyegek és fotelek mahagoni színű bőrből egy mahagoni íróasztal megvételre keresetiek.

Szélmalom bérbe keresetiek Szabadkán vagy vidéken.

Weitzenfeld és Tsa cégnél Szabadka, városi bérpalota.

Gazdasági cikkek: Lóiatráng, kötőfék, rudaló kötél, hálláló gabonás **zsákok,** ponyvák, kenderkötések, ruhaszárító, géphajtó és csomogoló kötelek; zsákmadzag, dehány- **kéveköte, és redőny-zsinorok.**

Kender-kóc, tömlők, géphajtó **hevederek,** mindennemű zsinagok, szalma zsákok, redőny hevederek.

Napellenző sátorvászón ponyva szövet a legjobb kivitelben kaphatók.

Kalarábéstök

Dr. Massanek kertészetéből. **Megrendelhető: hétköznap délelőtt 132. sz. telefonon.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Művelői ügyekkel csak a Kiadóhivatal foglalkozik.

Kalapossegéd, kalapalkításban (Zurichtein) jártas. Odri Gyula Apatin cimre ajánkozzék. 1221-8

Nagyobb mennyiségű bor, egy-két hektés tételekben is eladó. Kovács Antalnál I. kór, Damjanich-u 29/20 sz. 1225-10

Keresek megvételre beltérhez kisebbberezű házat tégas udvarral. Ajánlatok Brás u. 43. 1226-2

Iskolás gyermekeket teljes ellátásra elfogad uri család Berecsényi-u. 316 sz.

Eladó egy új sörapparátusozó való léggumpu. Cim a kiadóban. 1218-3

Gép szíj használát, de jó barban levő 15-20 cm széles 20-30 folyó méterig megvételre kerestetik. Ajánlatok központi iroda Deák-uj 5. Telefon 541. 1211-5

Teljes fűszerüzletberendezés és mákdaráló eladó. Érdeklődni lehet Szemmary-villában Paliesen. 1205

Glecsón vállalat fuvarozást Fábán Adár. Megrendelések 225 telefonra keretnek. 1208-3

Egy ügyes mindenek szakácsné és egy bejáró takarítónő keresetiek. Cim: Reményi Frigyes fogmátterme I. Ötvös-u 60 1208-2

Egy jókarban levő ház nagy kerttel eladó. III. kór, Ferrás-u 561 a. 1156-3

Eladó lakóházak:

Főtéren több uri lakásból és fűszerüzlethelyiségekből álló modern emeletes ház.

Egressy utcán közvetlen az uri kaszinó mellett több lakásból álló nagy udvarral levő ház.

Magyar utcán több lakásból uri akház nagy udvarral és kerttel.

Hossu u. elején 5 szobás és mellék helyiségekből álló családi ház.

Jóháy utcában 6 szobás fürdőszobával és mellék helyiségekkel ellátott ház.

Wesselényi ut. elején nagy udvarral 4 uri lakással nagy pin-cékkal.

Főtérhez közel 4 szobából és mellék helyiségekből álló uri ház mely azonnal átadó.

Fűzfás-utcában 4 szoba, nagy udvarral és szép kerttel elesón, azonnal átadva.

Oder utcában egy több lakásból álló urilakás fürdőszoba és nagy udvarral. Cimek a kiadóban.

Legerősebb zsír szóda

szappanfőzéshez nagyban és kicsinyben előnyösen kapható.

NOJCSEK GÉZA fűszernagykereskedőnél.

Telefon 222. SZABADKÁN. Telefon 222